

2015 жылғы 15 желтоқсанда Трансфузиология ғылыми-өндірістік орталығы өз мерейтойын тойлайды. Орталықтың жұмыс істеп жатқанына 50 жыл толады. Орталық құрылған күннен бастап қанды дайындайтын мекемеден республиканың қан қызметіне үйлестіру мен бақылауды, сондай-ақ трансфузиология саласындағы заңға қосымша актілерді әзірлеуді, білім беру және ғылыми-зерттеу қызметін жүзеге асыратын ұйым болып қайта құрылды.

50 жылдық мерейтой – кез келген ұйым үшін маңызды күн, бұл жарты ғасырды қамтитын тарих деген сөз.

ОҚҚС ұжымы, 80-ші жылдар
Коллектив ОСПК, 80-е гг.

Барлығы Облыстық аурухана жанындағы екі кабинетте орналасқан қан құюдың шағын пунктінен басталды. Содан кейін, 1965 жылғы желтоқсанда Облыстық денсаулық сақтау бөлімінің №111 бұйрығымен облыстық қан құю станциясы (бұдан әрі - ОҚҚС) құрылады. ОҚҚС үшін Ленин көшесінің бойынша орналасқан екі үйден тұратын шағын үй-жайлар бөлінді, олар қан құю станциясы үшін бейімделді, бас дәрігер болып Г.Н.Полякова тағайындалды. Қанды дайындауды дәрігер Э.В. Речкунова, мейіргерлер [Н.Н. Малинина, А.Ф.Андреева, А.Г. Максимова жүргізді.

Жоғары кәсібилігі мен қажымас еңбегі Орталық пен республиканың қан қызметін дамыту үшін үлкен үлес қосқан Орталығымыздың еңбегі сіңірген қызметкерлері. Фотосуретте сол жақтан оңға қарай - Андреева А.Ф., Малинина Н.Н., Максимова А.Г., Суминова С.И., Жемангутова К.К., Митягина В.И.

Заслуженные сотрудники Центра, чей высокий профессионализм и упорный труд внесли неоценимый вклад в развитие Центра и службы крови республики. На фото слева на право - Андреева А.Ф., Малинина Н.Н., Максимова А.Г., Суминова С.И., Жемангутова К.К., Митягина В.И.

ТАРИХ - бұл естелік... ИСТОРИЯ - это память...

15 декабря 2015 года Научно-производственный центр трансфузиологии отмечает юбилей. Центру исполняется 50 лет. Со дня создания Центр преобразовался из учреждения, заготавливающего кровь, в ведущую организацию, осуществляющую координацию и контроль деятельности службы крови всей республики, а также нормотворческую, образовательную и научно-исследовательскую деятельность в трансфузиологии.

50-летний юбилей – это значимая дата для любой организации, это – история длиною в полвека.

А началось все с небольшого пункта переливания крови, который занимал два кабинета при Областной больнице. Затем, 15 декабря 1965 года приказом областного отдела здравоохранения № 111 создалась областная станция переливания крови (далее - ОСПК). Для ОСПК были выделены небольшие помещения, состоящие из двух домиков, расположенные на улице Ленина, которые были приспособлены под станцию переливания крови, где главным врачом была Полякова Г.Н. Заготовку проводили врач Речкунова Э.В., медицинские сестры [Малинина Н.Н.] Андреева А.Ф., Максимова А.Г.

1967 жылы Қан құю станциясының бас дәрігері болып К.С. Аяпбергенов тағайындалды, ал бір жылдан кейін 1968 жылы ОҚҚС-қа аумағы 654 м² құрайтын, Мәскеу көшесі бойынша орналасқан тұрғын-үйдің бірінші қабатындағы жаңа ғимарат берілді.

В 1967 году главным врачом станции переливания крови назначен Аяпбергенов К.С., а через год в 1968 году ОСПК получила новое помещение, площадью 654 м², которое располагалось на ул. Московской и занимало первый этаж жилого дома.

Сол жақтан оңға қарай Билая В.И.,
Доценко Т.Г., Мухтарова Г.Ф., Чемурзиева М.А.,
Суминова С.И.

Слева направо Билая В.И., Доценко Т.Г.,
Мухтарова Г.Ф., Чемурзиева М.А., Суминова С.И.

С 1970 по 2004 год руководителем областной Службы крови являлась Чемурзиева М.А., с 2004 по 2008 год столичный центр крови возглавлял Овчинников С.А.

В то время ОСПК было представлено структурными подразделениями: отдел комплектования донорских кадров, отдел заготовки переработки крови, клиничко-биохимическая лаборатория, лаборатория стандартных сывороток, бактериологическая лаборатория.

Для развития массовой заготовки крови сплоченный и активный коллектив в составе врачей Чемурзиевой М.А., Доценко Т.Г., биологов Билой В.И., Сергеевой Т.С., лаборантов и медицинских сестер [Сладких А.Т., Карнаухова С.А., Митягиной В.И., Жемангутовой К.К., инженера Бараненко Э.И. совместно с активистами общества Красного креста и Красног Полумесяца пропагандировали донорское движение и привлекали население в ряды доноров.

К 1970 году заготовка крови на станции достигла 4200 л. Открылся отдел высушивания биопрепаратов врачом Доценко Т.Г. и инженером Бараненко Э.И.

С.И. Суминова –
донорлық плазмаферез бөлімінің дәрігері

Суминова С.И. –
врач отдела донорского плазмафереза

1973 жылы С.И. Суминованың басшылық етуімен плазма ақуыздарын фракциялау бөлімшесі, 1974 жылы – донорлық плазмаферез бөлімшесі ашылды.

Қан өнімінің жаңа түрлері енгізілді: құрқак плазма, фибриноген, криопреципитат, гипериммунды, антистафилококкты және сіреспеге қарсы, изоимунды плазма.

Целиноград қаласының ОҚҚС қызметінің көрсеткіштері 1970 жылдың басына қарай орташа республикалық деңгейге жетті, ал кейбір көрсеткіштері олардан артық та болды: атап айтқанда: 1 төсекке шаққанда қанды дайындау – 637 мл., республика бойынша – 623 мл, 1 тұрғынға шаққанда қанды дайындау – 9,1 мл., республика бойынша – 6,9 мл. болды.

1968 жылғы шілдеде IV дәрежедегі Атбасар қан құю орталығы ашылады – ОҚҚС дублеры. Целиноград қаласының және облыс аудандарының ауруханаларында қан құю бөлімшелері (ҚҚБ) ашылады.

Емдеу мекемелерінің дәрігерлері мен мейіргерлері үшін трансфузиология негіздерін үйрететін аудандық, облыстық семинарлар ұйымдастырылды.

Инженер А.П. Харламенко плазманы кептіру жөніндегі жабдықтың көрсеткіштерін жазып алуда

Инженер Харламенко А.П. снимает показания с оборудования по сушке плазмы

Ұйымдастыру-әдістемелік жұмыспен қатар ҚҚБ техникалық базасы да дамыды. Плазманы лиофилизациялауға арналған КС-30, ЛЗ-45, ЛЗ-30 аппараттары, ЦЛ-4000 рефрижератор центрифугалары, апиогендік суды алуға арналған аппараттар, автоклавдар, тоңазытқыштар, төмен температуралы сөрелер, зертханалық жабдық сатып алынды, өнімді сақтауға арналған тоңазытқыш камерасы жабдықтары сатып алынды.

Бөлімдер кеңее бастады, жаңа кадрлар келді, оларды оқыту ОҚҚС, Алматы қаласының РҚҚС, Мәскеу, Киев, Ленинград, Ташкент қалаларының жетекші оқу орындарының базасында жүргізілді.

ОҚҚС көшпелі бригадасы, 70-ші жылдар
Выездная бригада ОСПК, 70-е гг.

продукции крови: сухая плазма, фибриноген, криопреципитат, гипериммунная антистафилококковая и противостолбнячная плазма, изоиммунная плазма.

Показатели деятельности Целиноградской ОСПК к началу 70-х годов достигли уровня среднереспубликанских, а по некоторым и превысили их: заготовка крови на 1 койку – 637 мл, по республике – 623 мл, заготовка крови на 1 жителя – 9,1 мл, в республике – 6,9 мл.

В июле 1968 года открылась Атбасарская станция переливания крови IV категории - дублер ОСПК. В больницах города Целинограда и районов области открывались отделения переливания крови (ОПК).

Для врачей и медицинских сестер лечебных учреждений организовывались районные, областные семинары, где преподавались основы трансфузиологии.

Наряду с организационно-методической работой развивалась техническая база самой СПК. Приобретено оборудование – аппараты КС-30, ЛЗ-45, ЛЗ-30 для лиофилизации плазмы, рефрижераторные центрифуги ЦЛ-4000, аппараты для получения апиогенной воды, автоклавы, холодильники, низкотемпературные прилавки, лабораторное оборудование, устанавливается холодильная камера для хранения продукции.

Расширялись отделы, приходили новые кадры, их обучение велось на базе ОСПК, РСПК Алматы, в ведущих учебных заведениях Москвы, Киева, Минска, Ленинграда, Ташкента.

Жаппай өтеусіз донорлық қозғалысы дамыды. Қанды дайындау стационарда ғана емес, бөлім бастықтары мен санитарларға дейінгі барлық қызметкерлерінің қатысуымен көшпелі жағдайда жүргізіледі.

1979 жылы В.В. Пархоменко көшпелі топтың басшысы болды. Ол басшылық ететін бригада облыстың ең шалғай жерлеріне бірнеше жыл бойы барып отырды. Донорлар күні, кәсіпорындарында, мекемелер мен совхоздарда ұйымдастырылды. Донорлық кадрлар бойынша деректер банкі жүйелендірілді.

1979-2009 жылдар аралығында донорлық бөлімшені Е.Ф. Будзяновская басқарды. Сол кезде өтеусіз донордан қан алу мөлшері мәселесіне басты назар аударылды. Уақыт өте келе халық қанды толық физиологиялық дозада тапсырудың маңыздылығын түсіне бастады, донорлар дәрігерлерге сеніп, донорлықтың басты қағидаты: «Науқас үшін барынша пайда, донор үшін ешбір зиян» екенін білді.

Е.Ф. Будзяновская – донорлық кадрларды жасақтау бөлімінің меңгерушісі
Будзяновская Е.Ф. – заведующая отделом комплектования донорских кадров

Өтеусіз донорлар арнайы төсбелгілермен марапатталған, бірінші рет қан тапсырғаны үшін берілген «Қан тамшысы» төсбелгісі, I, II, III дәрежедегі «СССР доноры» төсбелгісі. Қанды 25 және одан көп рет өтеусіз тапсырған донорлар «Республиканың Қызыл Крест қоғамының құрметті доноры» («Қызыл Ай қоғамының құрметті доноры») төсбелгісімен марапатталды. Қызыл Крест және Қызыл Ай қоғамының эгидасы бойынша жыл сайын донорлық қозғалыс қатысушыларына құрмет көрсетіліп, марапаттаған донорлар жиналысы өткізілді.

Қызыл Крест және Қызыл Ай қоғамы облыс кәсіпорындары мен мекемелерінде Донор күндерін ұйымдастырады және донорлықты насихаттайтын әдебиеттің ауқымды көлемін шығарады.

Развивалось массовое безвозмездное донорское движение. Заготовка крови велась не только в стационаре, но и в выездных условиях с участием всех сотрудников от начальников отделов до санитарок.

В 1979 году начальником выездной бригады стала молодой врач Пархоменко В.В. Много лет под ее руководством бригады выезжали в самые отдаленные уголки области. Дни донора проводились на предприятиях, в учреждениях, совхозах. Систематизирован банк данных по донорским кадрам.

С 1979 до 2009 года донорский отдел возглавляла Будзяновская Е.Ф. Самое серьезное внимание в то время уделялось вопросу о дозе взятия крови от безвозмездных доноров. Постепенно пришло понимание населением важности дачи крови в полной физиологической дозе, доноры поняли, что главный принцип донорства: «Максимум пользы больному, никакого вреда донору».

Көшпелі бригаданың бастығы В.В. Пархоменко
Начальник выездной бригады Пархоменко В.В.

Безвозмездные доноры поощрялись специальными значками, значок «Капля крови», выдававшийся за первую кроводачу, значок «Донор СССР» I, II, III ст. Доноры, давшие кровь безвозмездно 25 и более раз, награждались значком «Почетный донор Общества Красного Креста Республики», («Почетный донор Общества Красного Полумесяца»). Ежегодно под эгидой Общества Красного Креста и Красного Полумесяца организовывались слеты доноров, где чествовали и награждали участников донорского движения.

Общество Красного Креста и Красного Полумесяца организовывало Дни донора на предприятиях и в учреждениях области и выпускало большое количество литературы, пропагандирующей донорство.

Изосерология зертханасының дәрігері -
Р.З. Галимова, ОҚҚС, 1981 жыл

Врач лаборатории изосерологии - Галимова Р.З.,
ОСПК, 1981 г.

ҚҚБ құрылған кезде ұйымдастырылған стандартты сарысу зертханасы гемотрансфузиялардың иммунологиялық қауіпсіздігі мәселелерін бақылайтын бөлім болып қайта құрылды.

1970 жылы бөлім меңгерушісі Т.С.Сергеева және зертханашылар Л.С.Зубань, Р.Х. Хабибуллина антирезус сарысуын өндіруді меңгерді, ал 1981 жылы дәрігер Р.З. Галимова ерекшелігі әртүрлі эмбебап реагентінің өндірісін ашты. Облыстың барлық ЕПУ осы реактивтермен қамтамасыз етілді.

Қаланың ЕАҰ резус зертханалары ашылды. Жаңа кадрларды оқыту бөлім дәрігерлерінің жұмыс орнында жүргізілді.

Қанды дайындау бөлімінің құрамында ерітінді бөлімшесінің бар болғаны үлкен жәрдем болды. Фармацевт В.А.Резникова қан дайындауды өзі шығаратын консервантпен 30-35% қамтамасыз етті.

ОҚҚС плазмаферез залы - мейіргер
С.М. Есенбаева
донорлармен жұмыс жүргізуде

Зал плазмафереза
ОСПК - медсестра
Есенбаева С.М. во
время работы с
донорами

1989 жылы жылы плазма дайындау көлемін бір донордан 280-нен 660 миллилитрге дейін көбейтуге мүмкіндік беретін екі реттік донорлық плазмаферез әдісі енгізілді.

Зертханашылар Л.Г. Акулова мен Л.С. Зубань
изосерологиялық зерттеулерді жүргізу үстінде

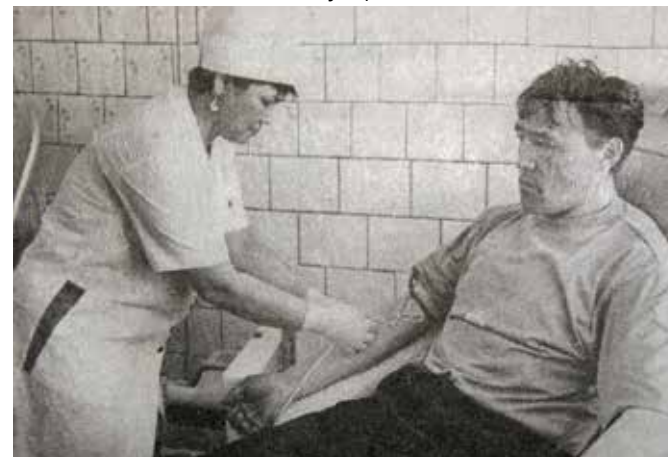
Лаборанты Акулова Л.Г. и Зубань Л.С. проводят
изосерологические исследования

Организованная при создании СПК лаборатория стандартных сывороток реорганизовалась в отдел, контролирующий вопросы иммуногематологической безопасности гемотрансфузий.

В 1970 году зав. отделом Сергеевой Т.С. и лаборантами Зубань Л.С., Хабибуллиной Р.Х. освоено производство антирезусной сыворотки, а в 1981 году врачом Галимовой Р.З. открыто производство универсального реагента различной специфичности. Этими реактивами лаборатория снабжала все ЛПУ области.

В ЛПУ города открыты резус лаборатории. Обучение новых кадров проведено на рабочем месте врачами отделов.

Большим подспорьем в заготовке крови было существование растворной в составе отдела заготовки. Фармацевт Резникова В.А. на 30-35% обеспечивала консервантом собственного изготовления заготовку крови.

В 1989 году внедрен метод двойного донорского плазмафереза, что позволило увеличить объем заготовки плазмы от одного донора с 280 до 600 мл.

Шыны ыдыстың орнына көптеген артықшылықтары бар және медицина қызметкерлерінің жұмысын едәуір жеңілдететін және өнім сапасы мен қауіпсіздігін жақсартатын пластик ыдыстар келді.

Донорлық қанды дайындаудың инфекциялық қауіпсіздігі қашан да маңызды болды.

1988 жылғы ақпанда ОҚҚС жанында ИФТ зертханасы жұмыс істей бастады. Оның негізін салушылар дәрігер-лаборант И.Р. Гильт, лаборант Н.В. Гречишкина, Л.Н. Слепцова болды. 1988 жылғы тамыздан бастап зертхананы Л.А. Гончарова басқарды.

ИФТ зертханашысы Л.Н. Слепцова
Лаборант ИФА Слепцова Л.Н.

Бұл зертхана 8 жыл бойы (ЖИТС профилактикасы жөніндегі облыстық орталығы ашылғанға дейін) АИТВ-инфекциясын диагностикалау, ИФТ жаңа зертханалық әдістерін меңгеру, мамандарды даярлау мәселелері бойынша облыстағы жалғыз ұйымдастыру-әдістемелік орталығы болды. Шығарылатын қан өнімдерін қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету үшін 1965 жылы бактериологиялық зертхана ұйымдастырылды.

Бактериологиялық зертханасының зертханашысы
В.И. Митягина
Лаборант баклаборатории Митягина В.И.

Дәрігер В.И. Билая, зертханашы В.И. Митягина өнімнің әрбір партиясының, шығын материалдарының залалсыздығына бақылау, донор қанын дайындау және қайта өңдеу кезіндегі тех-

На смену стеклянной таре пришла пластиковая, имеющая несравненные преимущества, значительно облегчающая работу медицинского персонала и улучшающая качество и безопасность продукции.

Решающее значение в заготовке донорской крови всегда имела инфекционная безопасность.

В феврале 1988 года при ОСПК начала функционировать лаборатория ИФА. Основателями ее были врач-лаборант Гильт И.Р., лаборант Гречишкина Н.В., Слепцова Л.Н. С августа 1988 года лабораторию возглавляет Гончарова Л.А.

ИФТ зертханасының меңгерушісі Л.А. Гончарова
Заведующая ИФА лаборатории Гончарова Л.А.

В течение 8 лет (до открытия областного центра по профилактике СПИД) эта лаборатория являлась единственным организационно-методическим центром в области по вопросам диагностики ВИЧ-инфекции, освоении новых лабораторных методик ИФА, подготовке специалистов. Для обеспечения безопасного применения выпускаемой продукции крови в 1965 году организована бактериологическая лаборатория.

Фракциялау бөлімшесінің мейіргерлері
Е.И. Береговая және М.К. Тшембаева
Медсестры отделения фракционирования
Береговая Е.И.и Тшембаева М.К.

Врач Билая В.И., лаборант Митягина В.И. проводили контроль стерильности каждой партии продукции, исходных материалов, бактериологический контроль комплекса асептических

нологиялық процестің асептикалық шаралар кешеніне бактериологиялық бақылау жүргізді.

Көптеген арнайы жабдықтармен жабдықталған ОҚҚС инженерлік-техникалық қызмет корсету жұмыстарын бас инженер В.Е. Морозов, инженер А.П. Харламенко жүргізіп отырды. Бірте-бірте жас инженер-техникалық кадрлар - Г.И.Кривич, Ю.В. Сенчило келді.

Қан қызметінің бас мейіргерлері орта буын медицина қызметкерлерімен, тазалық сақтаушылармен жұмысы кезінде басшының тікелей көмекшілері болды. Облыстық қан құю станциясының негізі қаланған күннен бастап осы орында Малинина Н.Н. болды.

Малинина Н.Н. жұмыстағы әмбебаптығымен ерекшеленді, қан қызметінде ол жұмыста жоқ қызметкердің орнын алмастыра алмайтын бөлім болмайтын, сондай-ақ мейіргерлер мен зертханашылардан мұндай өзара орын алмастырушылықты талап етті. Бұл жақсы дәстүрі және қызметтің ерекшелігі болды. Қазіргі уақытта кәсіпорынның әр қызметкері қосалқы мамандықты меңгерген.

ОҚҚС бас мейіргері Л.Н. Бирюкова
Главная медсестра ОСПК Бирюкова Л.Н.

1988 жылы Н. Бирюкова бас мейіргер болып тағайындалды.

Өткен ғасырдың 90-шы жылдары облыстық қан құю станциясының ұжымы үшін қиын мезгіл болды. Қажымас еңбекпен жеңіп алған даму көрсеткіштері әрі қарай өспеді, көптеген көрсеткіштер төмен түсіп кетті.

Қазақстан Республикасы егемен мемлекет болып, егемен және тәуелсіздік жағдайында өзінің алғашқы қадамдарын аттады.

Осы мерзімнің ерекшелігі елдегі әлеуметтік-экономикалық жағдаймен тікелей байланыста болды. Жеке меншіктің пайда болуы және донорлықтың заңнама базасының болмауы өтеусіз донорлар санының күрт қысқаруына әкеліп соқтырады. Кәсіпорын үшін донорлық ауыр және шығынды бола бастайды, басшылары донорлыққа байланысты қызметкердің жұмыс орнында болмағанына теріс іс-қимыл жасайды. Қызыл Крест және Қызыл Жарты Ай Қоғамы до-

мероприятий технологического процесса при заготовке и переработке донорской крови.

Инженерно-техническое обслуживание ОСПК, оснащенной большим количеством специального оборудования осуществляли главный инженер Морозов В.Е., инженер Харламенко А.П. Постепенно приходили новые инженерно-технические кадры – Кривич Г.И., Сенчило Ю.В.

Главные медицинские сестры Службы крови были непосредственными помощниками руководителя в работе с медицинским персоналом среднего звена, санитарками. Со дня основания ОСПК это место занимала Малинина Н.Н.

Малинину Н.Н. отличала универсальность в работе, не было отдела в Службе крови, где она не могла бы заменить отсутствующего сотрудника и такой же взаимозаменяемости требовала от медицинских сестер и лаборантов. Это стало хорошей традицией и особенностью Службы. И в настоящее время каждый сотрудник предприятия владеет смежной специальностью.

В 1988 году главной медицинской сестрой назначена Бирюкова Л.Н.

Период 90-х годов прошлого века был для коллектива областной станции переливания крови трудным. Завоеванные упорным трудом показатели развития не имели тенденции к росту, а многие значительно уменьшались.

Республика Казахстан стала суверенным государством и делала свои первые шаги в условиях суверенитета и независимости.

Особенности данного периода напрямую связаны с социально-экономической обстановкой в стране. Возникновение частной собственности и фактическое отсутствие законодательной базы донорства привело к резкому сокращению количества безвозмездных доноров. Донорство для предприятий стало обременительным и убыточным, руководители негативно реагировали на отсутствие работника на рабочем месте по причине донорства. Общество Красного Креста и Красно-

норлықты насихаттаудан өздігінен шеттетілді, сондықтан насихаттаудың барлық проблемалары ОҚҚС дәрігерлері ұжымына жүктелді.

1991 жылы донорлар саны 24500-ді құрады (оның ішінде 23300-і өтеусіз донорлар), 2001 жылы олардың саны 19100-ге дейін төмендейді (оның ішінде 18700-і өтеусіз донорлар).

Ақмола қаласының 1 мың адамына шаққанда өтеусіз донорлар көрсеткіші 1991 жылы - 63,3, 2001 жылы - 35,8 болды. Бірақ бір реттік дозаның өсу тенденциясы байқалады: 1991 жылы - 343,6 мл, 1996 жылы - 370,8 мл, 2001 жылы - 415 мл. Бұл көрсеткішке өтеусіз донордан қан берудің орташа бір реттік дозасын ұлғайту арқылы қолжеткізілді.

ОҚҚС донация залы, 80-ші жылдар
Зал донаций ОСПК, 80-е гг.

Қаржыландырудың қиыншылықтарына қарамастан жаңа жабдықтар сатып алынды: шайқағыш гемомиксерлер, тромбомиксер, дәнекерлейтін автомат, МГ-204 тез қатырғышы, «Sorval» центрифугасы, ИФТ зертханасына арналған диагностикалық жабдық, MDF-235 төменгі температуралық көлденең тоңазытқышы және тағы басқасы.

2000 жылы Ш.Д. Мусабекованың басшылығымен және Орталық қызметкерлерінің белсенді қатысуымен эритроциттер фенотипін анықтау, антирезус-антидене скринингі, тікелей және тікелей емес антиглобулин тестілері, реципиент-донор жұптарының сәйкестігін тестілеу бойыша топтардың гелдік серологиясы енгізіле басталады.

«Қан орталығы» МКҚК ұжымы, 1995 ж.
Коллектив ГККП «Центр крови», 1995 г.

го Полумесяца самоустранилось от агитации донорства, и все проблемы пропаганды полностью легло на плечи врачебного коллектива ОСПК.

В 1991 году число доноров составляет 24500 (из них 23300 безвозмездных), к 2001 году их количество уменьшается до 19100 (из них-18700 безвозмездных).

Показатель безвозмездных доноров на 1 тыс. населения г. Акмолы: - в 1991 году - 63,3, в 2001 году - 35,8. Однако разовая доза имеет тенденцию к росту 1991 год - 343,6 мл, 1996 год - 370,8 мл, 2001 год - 415 мл. Этого удалось достичь, увеличивая среднюю разовую дозу кроводачи от безвозмездного донора.

Несмотря на сложности финансирования приобреталось новое оборудование: гемомиксеры, взбалтыватели, тромбомиксер, автомат-запаиватель, быстроразмораживатель МГ 204, центрифуга «Sorval», диагностическое оборудование для лаборатории ИФА, низкотемпературный холодильник горизонтальный MDF -235 и др.

В 2000 году под чутким руководством Мусабековой Ш.Д. и при активном участии работников Центра начинает внедряться гелевая серология групп по определению фенотипа эритроцитов, скрининга антирезус антител, прямого и непрямого антиглобулиновых тестов, тестов на совместимость пар реципиент-донор.

1995 жылы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 1994 жылғы 18 қарашадағы № 436 бұйрығы мен Облыстық денсаулық сақтау басқармасының 1995 жылғы 10 қарашадағы № 124 бұйрығының негізінде облыстық қан құю станциясы облыстық Қан орталығы болып қайта аталды.

1999 жылы облыстық қан орталығы қалалық қан орталығы болып қайта құрылады және қазіргі зертханалық-өндірістік кешені бар 1-санаттағы Қан қызметінің кәсіпорны болды.

Донорлық қанды дайындау және қайта өңдеу көлемі жылына 10 000 л. құрайды.

Астана қаласының - еліміздің астанасының денсаулық сақтау саласын дамыту Бағдарламасын жүзеге асыруға қатыса отырып, қалалық Қан орталығы 2007 жылға дейінгі мерзімде 16 мамандандырылған стационарлардың, оның ішінде 6 ірі республикалық медицина орталықтарының қан өнімдеріне сұраныстарын толық қамтамасыз етеді.

Негізгі функцияларына сәйкес Астана қаласының қан орталығында донорлық қанды дайындауды және қан өнімінің 22 түрін шығаруды қамтамасыз ететін 13 құрылымдық бөлімше құрылды.

Қанды дайындау көлемі өсу үстінде, тиісінше қанды қайта өңдеу және өнімді шығару көлемі де күрт артты. Қан өнімдерінің қауіпсіздігі қызметінде қазіргі уақыттағы диагностикалық әдістемелерді және стандарттарды пайдаланып, жаңа технологияларды қолданатын қазіргі заманғы талапқа сәйкес келетін 4 зертхана қамтамасыз етті. Плазманы карантиндеу бөлімшелері белсенді жұмыс істеді, лейкофилтрленген өнімді шығару үдерісі реттелді және аппаратты плазмаферез енгізілді.

2004 жылы жылы технологиялық медициналық жабдықты, арнайы автокөлікті жаңғырту басталды. Орталықтың базасында ЕАҰ дәрігерлері мен орта буын медицина қызметкерлері трансфузиология бойынша тығылымдамадан өтті.

Қан орталығы мамандарының жалпы емдеу стационарларына өндірістік және клиникалық трансфузиология мәселелері бойынша жетекшілік етуі Қан қызметінің бұдан әрі дамуының тиімді формасы болды.

2008 жылы Ж.Қ. Бүркітбаев Қан орталығының директоры болып тағайындалады. Қан қызметін бұдан әрі қайта құру, сондай-ақ Орталықтың республикалық мәртебедегі жетекші ұйым ретіндегі қалыптасуы Жандос Қонысұлының жетекшілік етуімен жүргізіледі.

В 1995 году областная станция переливания крови на основании Приказа Министерства здравоохранения Республики Казахстан от 18 ноября 1994 г. №436 и Приказа областного управления здравоохранения от 10 ноября 1995 г. №124 переименована в областной Центр крови.

В 1999 году областной Центр крови преобразован в городской, и представлял собой предприятие Службы крови 1 категории с современным лабораторно-производственным комплексом.

Объем заготовки и переработки донорской крови составлял более 10 000 л в год.

Участвуя в реализации Программы развития здравоохранения г. Астаны - уже как новой столицы на период до 2007 года городской Центр крови полностью обеспечивал потребность в продукции крови 16 специализированных стационаров, в том числе 6 крупных республиканских медицинских центров.

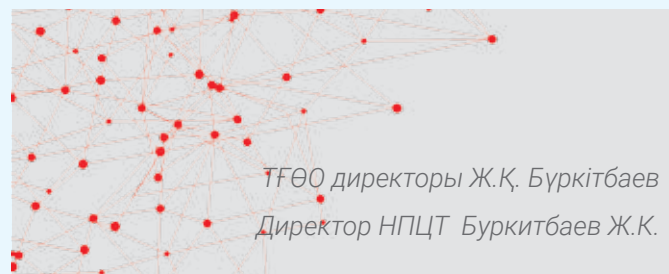
В соответствии с основными функциями в Центре крови г. Астаны были развернуты 13 структурных подразделений, обеспечивающих заготовку крови доноров и выпуск 22 видов продукции крови.

Объем заготовки крови постоянно растет, соответственно, резко увеличивается переработка крови и выпуск продукции. Безопасность продукции крови обеспечивала работа 4-х современных лабораторий, в деятельности которых применяются новые технологии с использованием современных диагностических методик и стандартов. Активно работали отделения карантинизации плазмы, налажен выпуск лейкофилтрованной продукции и внедрен аппаратный плазмаферез.

В 2004 году начата модернизация технологического медицинского оборудования, специального автотранспорта. На базе Центра проходят стажировку по трансфузиологии врачи и средний медицинский персонал ЛПО.

Курация специалистов Центра крови по вопросам производственной и клинической трансфузиологии общелечебных стационаров стала эффективной формой дальнейшего развития Службы крови.

В 2008 году директором городского Центра крови назначается Буркитбаев Ж.К. В дальнейшем вся работа по преобразованию службы крови, а также становлению Центра в качестве ведущей организации уже в республиканском статусе проходит под руководством Жандоса Қонысовича.

ТҒӨО директоры Ж.Қ. Бүркітбаев
Директор НПЦТ Буркитбаев Ж.К.

Осы мерзім қан қызметіндегі, сондай-ақ жалпы денсаулық сақтау саласындағы бірқатар ірі реформалармен ерекшеленеді. Қан қызметін жетілдірудің 2008-2010 жылдарға арналған салалық бағдарламасын іске асырудың шеңберінде республиканың 10 өңірінде қазіргі заманғы жабдықтармен жарақтандырылған жаңа қан орталықтары салынды. Осылайша, 2009 жылы Орталығымыз Астана қаласының сол жағалауында орналасқан жаңа ғимаратқа көшті.

Сол уақытта қанды және оның компоненттерін автоматты дайындау мен қайта өңдеудің заманауи технологиялары енгізіледі.

Ресурс үнемдейтін аппаратты технологиялар арқылы дайындалған қан компоненттерінің үлесі жыл сайын өседі. Қан компоненттерін вирустасарту технологиясы енгізілді, лейкофилтрлеуді, тромбоциттерді аферездік дайындауды пайдаланудың көлемі біршама артты.

ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтің Қан орталығының жаңа ғимаратын ашу рәсіміне келуі
Визит Президента РК Н.Назарбаева на открытие нового здания Центра крови

Сонымен бірге, қан қызметіне техникалық жаңғырту жүргізу оны толық дамыту мәселесін шешу деген сөз емес. Қандай да жоғары дәрежелі жабдық болмасын, тиімді басқару мен үй-

Этот период ознаменован началом крупных реформ, как в службе крови, так и в целом в здравоохранении. В рамках реализации Отраслевой программы развития службы крови на 2008-2010 годы были построены 10 новых центров крови в регионах страны, оснащенные современным оборудованием. Так, в 2009 году и наш центр крови переехал в новое здание на левом берегу г. Астаны.

В это же время внедряются современные технологии автоматизированной заготовки и переработки крови и ее компонентов. Ежегодно растет доля компонентов крови, заготовленных при помощи ресурсосберегающих аппаратных технологий заготовки. Внедрены вирусная инаktivация компонентов крови, значительно выросли объемы применения лейкофилтрации, аферезной заготовки тромбоцитов.

Вместе с тем, проведение технической модернизации службы крови еще не решение вопроса полноценного ее развития. Даже самое высокотехнологичное оборудование при отсутствии грамотного

ретілген персоналдың жоқтығынан «темір» болып қала береді және уақыт өте келе жарамсыз күйге айналады. Мемлекет алдында қан қызметін басқарудың стратегиялық интеллектуалдық құрамын дамыту, қызметтің кадр ресурстарын құру және трансфузиологтардың өзіндік ұлттық мектебін қалыптастыру міндеті тұрды.

Трансфузиология ғылыми-өндірістік орталығының ғимараты
Здание Научно-производственного центра трансфузиологии

Сондықтан Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімімен 2011 жылғы ақпанда Астана қаласының Қан орталығы республиканың қан қызметін ұйымдастыру-әдістемелік сүйемелдеуді жүзеге асыратын жетекші ұйымы ретінде белгіленді және жаңа мақсаттарға сәйкес Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Трансфузиология ғылыми-өндірістік орталығы (бұдан әрі - ТҒӨО) болып қайта аталды.

Тиісті кадр әлеуеті бар жаңа орталығының алдында республикадағы қан қызметінің жұмысына талдау жүргізу және оны одан әрі жетілдіруге бағытталған басқарушылық шешімдер жобасын пысықтау күрделі міндеті тұрды.

Директордың медициналық жұмыстар жөніндегі орынбасары Ш.Ж. Мусабекова
Заместитель директора по медицинской работе Мусабекова Ш.Д.

управления и хорошо обученного персонала останется не более, чем «железом» и быстро придет в негодность. Перед государством стояла задача по развитию стратегической интеллектуальной составляющей, подхода к управлению службой крови, кадровых ресурсов службы и созданию собственной национальной школы трансфузиологов.

Директордың бірінші орынбасары – директордың ғылым жөніндегі орынбасары С.А. Абдрахманова
Первый заместитель директора НПЦТ – заместитель по науке Абдрахманова С.А.

Поэтому решением Правительства Республики Казахстан в феврале 2011 года Центр крови г. Астаны был определен в качестве ведущей организации, выполняющей организационно-методическое сопровождение службы крови республики и, в связи с новым назначением, переименован в Научно-производственный центр трансфузиологии Министерства здравоохранения Республики Казахстан (далее - НПЦТ).

Теперь перед новым центром, обладающим достойным кадровым потенциалом, стояла не легкая задача по проведению анализа деятельности службы крови республики и выработке проектов управленческих решений, направленных на ее дальнейшее совершенствование.

Директордың сапаны бақылау және өңірлермен жұмыс жөніндегі орынбасары Н.А. Тарасова
Заместитель директора по контролю качества и работе с регионами Тарасова Н.А.

Директордың әкімшілік-шаруашылық бөлім
жөніндегі орынбасары А.Ф. Литвак
Заместитель директора по административно
хозяйственной работе Литвак А.Ф.

Аталған кезең қан қызметін және республиканың қан қызметін үйлестіру мен бақылауды қамтамасыз ету, нормативтік актілерді жасау, трансфузиология саласындағы білім және ғылыми-зерттеу қызметін қамтамасыз ету, қан қызметін халықаралық стандарттар сәйкестігіне аккредиттеуге дайындау міндеттерін алдына қойған жетекші ұйым ретінде Орталықты қалыптастыру тарихында ерекше орын алады.

Республиканың қан қызметін тиімді реформалау үшін ТҒӨО алдымен, қазақстандық қан қызметіне халықаралық тәжірибе және қанды құю мен гемокомпоненттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы жетекші халықаралық ұйымдарының тікелей бағалауы және ұсыныстары негізінде егжей-тегжей талдау жүргізілді.

Бұдан кейін, толық әрекет жоспары бар, ҚР Денсаулық сақтау министрлігі бекіткен Қан қызметін одан әрі дамытудың 2011-2015 жылдарға арналған тұжырымдамасы әзірленді.

ТҒӨО үйлестіруші бастамасымен қан қызметінде жүргізілген алғашқы реформалардың бірі – қызметті орталықтандыру мақсатында қан қызметін құрылымдық қайта құру болды, бұл қымбат бағалы технологияларды, кадр және донорлар әлеуетін тиімді пайдалануға мүмкіндік беретін жалпы әлемдік практика болып табылады. Қуаттылығы аз қан орталықтары мен ауруханалар жанындағы қан құю бөлімшелерін оңтайландыру бойынша атқарылған жұмыстардың шеңберінде 200-ден артық қан құю бөлімшесінің қызметі тоқтатылды.

Қан қызметінің ағымдағы жағдайын жан-жақты талдаудың нәтижесінде қолданыстағы нормативтік құқықтық базаны қайта қарау жөніндегі жұмыстар жүргізілді. ТҒӨО қан қызметінің жұмысын одан әрі жетілдіру және халықаралық стандарттарды сәтті енгізу үшін ауқымды норма жасаушы жұмыстары жүргізілді, нәтижесінде 16 нормативтік құқықтық акт қабылданды, оның 8-і ҚР Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өтті.

Нормативтік құжаттармен жұмыс жасау үшін Еуропа Кеңесінің нұсқаулығы және Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының ұсыныстары негіз болды. Нормативтік базаны жаңарту мен өзгерту жөніндегі жұмыстардың нәтижесінде Қазақстандағы қан қызметінің жұмысына ха-

Адами ресурстар басқармасының бастығы
А.Б. Тлеубаева
Начальник управления человеческими ресурсами
Тлеубаева А.Б.

Этот период занимает важное место в истории становления службы крови и самого Центра, как ведущей организации, перед которой теперь стоят задачи по координации и обеспечению контроля деятельности всей службы крови республики, осуществлению нормотворческой, образовательной и научно-исследовательской деятельности в области трансфузиологии, по подготовке к аккредитации службы на соответствие международным стандартам.

Для эффективного реформирования службы крови республики, НПЦТ прежде всего, был проведен детальный анализ состояния казахстанской службы крови с учетом международного опыта и при непосредственной оценке и рекомендациях ведущих международных организаций в области переливания крови и обеспечения безопасности гемокомпонентов.

После чего, была разработана Концепция дальнейшего развития службы крови на 2011-2015 годы с поэтапным планом действий, которая была утверждена Министерством здравоохранения РК.

Одной из первых реформ, проведенных в службе крови под координирующим началом НПЦТ, стало структурное преобразование службы с целью централизации деятельности, что является эффективной общемировой практикой, позволяющей эффективно использовать дорогостоящие технологии, имеющийся кадровый и донорский потенциал. В рамках проведенной работы по оптимизации маломощных центров и отделений переливания крови при больницах была прекращена деятельность более чем в 200 отделениях переливания крови.

Результатом всестороннего анализа текущего состояния службы крови стала работа по пересмотру действующей нормативной правовой базы. Для дальнейшего совершенствования деятельности службы крови и успешного внедрения международных стандартов НПЦТ была проведена кропотливая нормотворческая работа, результатом которой стало принятие 16 нормативных актов, 8 из которых прошли государственную регистрацию в Министерстве юстиции.

При работе над нормативными документами за основу было принято руководство Совета Европы и рекомендации Всемирной организации здравоохранения. В результате работы по обновлению и изменению нормативной базы в де-

лықаралық стандарттар енгізілді және бекітілді:

- донорлық қанды зертханалық диагностикалау;
- өндіріс сапасын бақылау,
- қан компоненттерін клиникалық пайдалану.

Алдымен, донорлық қанды ИФТ және ПТР әдістерімен жабық үлгідегі толық автоматталған жүйелерді пайдалана отырып, екі кезеңдік скринингілеуді талап ету заң негізінде бекітілді, бұл болса халықаралық стандартқа сәйкес келеді. Мұндай талдауыштар сол өндірушінің реагенттерімен ғана жұмыс істейтінін ескеріліп, өнім берушінің диагностика сапасы үшін жауапкершілігі реагенттік келісім жасасу жолымен бекітілді.

Roche Diagnostics (Швейцария) өндірушісінің ПТР арналған жабдығы және Abbott Laboratories (Германия) өндірушісінің иммунологиялық талдауға арналған жабдығы қан қызметінде пайдалану үшін сертификаттау мен валидациядан өткенін атап кету керек және оны пайдалану әлемнің дамыған мемлекеттерінде алтын стандарт болып есептеледі. Осы талдауыштарды пайдалану тәжірибесі қайта жасауды қажет ететін күмәнді нәтижелердің, сондай-ақ расталмаған бастапқы оң талдаулардың саны біршама азайғанын көрсетті.

ТҒӨО осы екі кезеңдік зерттеу стандартынан басқа әр донациялаудың үлгілерін үш жыл мұрағаттауды нормативтік акт арқылы бекітті.

ТҒӨО тәжірибесін басқа қан орталықтары да қайталады.

Зертханалық диагностикаға қойылатын талаптарға қатысты ТҒӨО бастамасы бойынша халықаралық сараптау бағалау жүргізілді. Осы бағалаудың шеңберінде Ауруларды бақылау және профилактикалау жөніндегі АҚШ орталығы (CDC) ТҒӨО қызметіне талдау жүргізді. Содан кейін аталған талдаудың негізінде 10-нан артық елдің халықаралық сарапшысы толық автоматталған диагностикалық жүйелерді енгізу Қазақстан үшін трансфузиялық инфекцияларды диагностикалаудың ең тиімді әдісі болады деген қорытынды жасады. Бұл ретте, әлеуметтік-экономикалық даму, кадрлар біліктілігі мен халық денсаулығының индексі деңгейі есепке алынды.

Бұдан басқа, аталған мәселе Бас Прокуратура, ҰҚК, сыбайлас жемқорлыққа қарсы агенттігі, ТЖМ өкілдерінің қатысуымен Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік стратегиясының жобасын әзірлеу шеңберінде талқыланды, олар ТҒӨО ұсынған екі кезеңдік скринингілеуді пайдаланды бір ауыздан қолдады.

Осылайша, әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштерге, қан қызметі мамандарының біліктілігіне негізделі отырып, әлемнің үздік жетістіктерін практикаға одан әрі енгізу мақсатында ұлттық нормативтік құқықтық актілерде бекітілетін болды.

ятельность службы крови Казахстана были внедрены и утверждены международные стандарты:

- лабораторной диагностики донорской крови;
- контроля качества производства;
- клинического применения компонентов крови.

Прежде всего, было законодательно закреплено требование двухэтапного скрининга донорской крови методами ИФА и ПЦР с использованием только полностью автоматизированных аналитических систем закрытого типа, что соответствует международному стандарту. С учетом того, что такие анализаторы работают только с реагентами того же производителя, путем применения реагентного соглашения была закреплена ответственность производителя за качество диагностики.

Стоит отметить, что оборудование производства Roche Diagnostics (Швейцария) для ПЦР и Abbott Laboratories (Германия) для иммунологического анализа в пользу которого был сделан выбор, прошло сертификацию и валидацию для работы в службе крови и его применение является золотым стандартом в службе крови развитых стран мира. Опыт использования данных анализаторов показал, что значительно снизилось количество сомнительных результатов, требующих перестановки, а также неподтвержденных первичноположительных анализов, что говорит еще раз в пользу выбранного принципа работы.

Помимо этого двухэтапного стандарта исследования НПЦТ закрепил нормативным актом трехлетнее архивирование образцов от каждой донации.

Примеру НПЦТ последовали и другие региональные центры крови.

В отношении требований к лабораторной диагностике по инициативе НПЦТ проведена международная экспертная оценка. В рамках этой оценки, Центром по контролю и профилактике заболеваний США (CDC), был проведен анализ деятельности НПЦТ. Затем на основании этого анализа международными экспертами более, чем 10 стран мира, было дано заключение, подтверждающее, что для Казахстана лучшим выбором для диагностики трансфузионных инфекций является внедрение полностью автоматизированных диагностических систем. При этом были учтены уровень социально-экономического развития, квалификации кадров и индекса здоровья населения страны.

Кроме того, этот вопрос был также обсужден в рамках разработки проекта Стратегии национальной безопасности Республики Казахстан, с участием представителей Генеральной Прокуратуры, КНБ, Агентства по борьбе с коррупцией, МЧС, которые единодушно поддержали выбранный НПЦТ подход к применению двухэтапного скрининга.

Таким образом, все лучшее, что есть в мире и, исходя из социально-экономических показателей, квалификации сотрудников службы крови, было закреплено в национальных нормативных правовых актах, с целью дальнейшего внедрения в практику.

Бұдан басқа, 2015 жылы Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексіне плазманы келісімшарттық фракциялау үшін шетелге шығару (173-бап) бөлігінде енгізілген өзгерістер күшіне енді.

Осылайша, жаңартылған нормативтік құқықтық база 2013 жылғы қаңтар айынан бастап еліміздегі барлық қан орталықтары міндетті болған қан қызметі жұмысының ұлттық стандарты болып табылады.

Қан қызметін қайта құру, халықаралық стандарттарды практикаға енгізу және осы өзгерістерді нормативтік құқықтық бекіту бойынша атқарылған жұмыстың нәтижесінде бүгінгі күні қан қызметі орталықтандырылған деңгейлес жүйе болып табылады: 16 өңір – 16 қан орталығы – қан қызметі үшін сертификатталған және валидацияланған жабдықпен жарақтандырылған 16 жоғары мамандандырылған зертхана.

Қазіргі таңда ТҒӨО құрылымы мынадай бөлімдердің жұмысынан тұрады:

1. Донорлық кадрларды жасақтау бөлімі;
2. Қанды және оның компоненттерін дайындау бөлімі;
3. Трансфузиялық инфекцияларды зертханалық зерттеу бөлімінен, қанды иммуногематологиялық және клиникалық-биологиялық зерттеу бөлімдерін қамтитын Республикалық референс-зертханасы;
4. Қан компоненттерін сақтау және іріктеу бөлімі;
5. Дайын өнімді сақтау және беру бөлімі;
6. Сапаны басқару және ішкі аудит бөлімі;
7. Сапаны сыртқы бағалауды ұйымдастыру бөлімі;
8. Тіндерді иммунологиялық типтеу бөлімі;
9. Кробиология бөлімі;
10. Білім беру бағдарламалары бөлімі;
11. Ғылыми зерттеулер менеджменті бөлімі;
12. Республикадағы қан қызметінің жұмысын мониторингілеу бөлімі;
13. Гемопозддік дін жасушалары донорларының тіркелімі;
14. Қоғаммен байланыс бөлімі.

Донорлық кадрларды жасақтау бөлімі. Тіркеу орны
Отдел комплектования донорских кадров.
Регистратура

Кроме того, в 2015 году вступили в силу внешние изменения в Кодекс о здоровье народа в части вывоза плазмы за рубеж для контрактного фракционирования (статья 173).

Таким образом, обновленная нормативная правовая база представляет собой национальный стандарт деятельности службы крови, который с января 2013 года стал обязательным для всех центров крови страны.

В результате проведенной работы по структурному преобразованию службы крови, внедрению в практику международных стандартов и нормативному правовому закреплению этих изменений, на сегодня служба крови представляет собой централизованную вертикально структурированную систему: 16 регионов – 16 центров крови – 16 высокоспециализированных лабораторий, оснащенных по международному стандарту сертифицированным и валидированным для службы крови оборудованием.

В настоящее время структура НПЦТ представлена работой следующих отделов:

1. Отдел комплектования донорских кадров
2. Отдел заготовки крови и ее компонентов
3. Республиканская референс-лаборатория, включающая отдел лабораторных исследований трансфузионных инфекций, отдел иммуногематологических и клинико-биохимических исследований крови
4. Отдел хранения и выбраковки компонентов крови
5. Отдел хранения и выдачи готовой продукции
6. Отдел управления качеством и внутреннего аудита
7. Отдел организации внешней оценки качества
8. Отдел иммунологического типирования тканей
9. Отдел кробиологии
10. Отдел образовательных программ
11. Отдел менеджмента научных исследований
12. Отдел мониторинга деятельности службы крови республики
13. Регистр доноров гемопоэтических стволовых клеток
14. Отдел по связям с общественностью

Дәрігер-терапевт Н.Б. Утегенова
Врач-терапевт Утегенова Н.Б.

Көрсеткіш/ Показатель	Жылдар / Годы								
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
								10 айда/ за 10 мес.	Болжам/ прогноз
Көлемі / Объемы (л)	13358,20	17630,4	25145,3	27642,9	32939,7	36390,9	39542,5	38023,72	40300
Донациялар саны/ Кол-во донаций	26054	32913	36821	37910	41990	42844	44113	41995	45000

ҚИГЗ аға зертханашысы М.К. Унгарбаева талдау үшін донордан қан үлгісін алу үстінде

Старший лаборант ИГИК Унгарбаева М.К. производит забор крови донора для анализов

Бас мейіргер Д.А.Сулубекова мен ҚИГЗ аға зертханашы Д.Ж.Мухамеджанова

Главная медсестра Сулубеикова Д.А. и лаборант ИГИК Мухамеджанова Д.Ж.

ТҒӨО еліміздің қан қызметіндегі жетекші ұйымның рөлін атқарумен қатар негізгі өндірістік қызметтің жоғары көрсеткіштеріне де ие. ТҒӨО 22 медициналық ұйымды қан компоненттерімен қамтамасыз ете отырып, жылына 35000 литр/40 000 доза қан дайындайды. Донациялау саны 1000 адамға шаққанда 54 құрайды, ал республика бойынша осы көрсеткіш 1000 адамға шаққанда 17 құрайды. Орталығымыз қанды дайындаудың көлемі бойынша ТМД елдерінің ең ірі бес қан орталығының қатарына кіреді.

ТҒӨО-да қанды дайындау шарттары ең жоғары халықаралық стандарттарға сәйкес келеді. Орталығымызда иммунологиялық және инфекциялық қауіпсіздікке бағытталған компоненттерді қосымша қайта өңдеу технологиялары белсенді түрде енгізілуде. Қаланың медицина-

Выполняя роль ведущей организации в службе крови страны, НПЦТ имеет и высокие показатели основной производственной деятельности. Обеспечивая компонентами крови 22 медицинские организации, в год НПЦТ заготавливает более 35000 литров/40 000 доз крови. Количество донаций на 1000 населения составляет 54, тогда как по республике этот показатель составляет 17 на 1000 населения. Наш центр по объемам заготовки входит в пятерку крупнейших по СНГ.

Условия заготовки крови в НПЦТ соответствуют самым высоким международным стандартам. В нашем центре активно внедряются технологии дополнительной переработки компонентов, направленные на иммунологическую и инфекционную безопасность. В медицинские

Плазмаферез залы. Дәрігер-трансфузиолог Г.К. Картабаева донация кезінде

Зал плазмафереза. Врач-трансфузиолог Картабаева Г.К. во время донации

лық ұйымдарына инфекциялық және иммунологиялық тұрғыдан қауіпсіз қан компоненттері беріледі: шамамен 100% лейкофилтрленген құрамында эритроциттер бар қан компоненттері, 100% филтрленген және вирустазартылған тромбоциттер, 51% вирустазартылған плазма, 18% лейкофилтрленген плазма және 31% лейкофилтрленген карантинделген плазма.

Мейіргер MIRASOL автоматты жүйесімен жұмыс істеу үстінде

Медсестра в работе с оборудованием автоматизированной системы MIRASOL

ҚДБ дәрігер-трансфузиологы А.Е. Кенжин мононуклеарларды жинақтауға арналған SPECTRA OPTIA жабдығымен жұмыс істеу үстінде

Врач – трансфузиолог ОЗК Кенжин А.Е. в процессе работы с оборудованием SPECTRA OPTIA для сбора мононуклеаров

Қанды және оның компоненттерін дайындау бөлімі үш блоктан тұрады: қанды донациялау блогы, плазма- және цитаферез блогы және қанды бастапқы фракциялау блогы. Қанды донациялау блогы донорлар үшін барлық жағдай жасалған 4 жақсы жабдықталған залдан тұрады.

Плазма- және цитаферез бөлімшесі қазіргі заманғы жабдықтармен жарақтандырылған, атап айтқанда:

- PCS-2+ плазмаферез - 18 аппараты;
- Haemonetics өндірушісінің MCS+ цитаферез - 8 аппараты;
- вирустазартуға арналған Intercept (АҚШ) - 4 аппараты;
- фибрин желімін дайындауға арналған Cryo Seal PS System (АҚШ) – 1 аппараты;
- эритроциттерді мұздатуға арналған ACP 2015 Haemonetics – 1 аппараты;
- қанды автоматты алуға арналған TRIMA ACCEL – 2 жүйесі;
- автоматты фракциялауға арналған Terumo - 6

организации города выдаются инфекционно и иммунологически безопасные компоненты крови: порядка 100% лейкофилтрованных эритроцитсодержащих компонентов, 100% фильтрованных и вирусинактивированных тромбоцитов, 51% вирусинактивированной плазмы, 18% лейкофилтрованной плазмы и 31% лейкофилтрованной карантинизированной плазмы.

Отдел заготовки крови и ее компонентов представлен тремя блоками: блок донаций крови, блок плазма- и цитафереза и блок первичного фракционирования крови. Блок донаций крови представляет собой 4 прекрасно оснащенных зала, где созданы максимально комфортные условия для доноров.

Отделение плазма и цитафереза оснащено современным оборудованием, а это:

- 18 аппаратов плазмафереза PCS-2+;
- 8 аппаратов цитафереза MCS+ производства Haemonetics;
- 4 аппарата для вирусной инактивации Intercept (США);
- 1 аппарат для заготовки фибринового клея CryoSeal PS System (США);
- 1 аппарат для заморозки эритроцитов ACP 2015 Haemonetics;
- 2 системы автоматизированного сбора крови TRIMA ACCEL;
- 2 автоматических сепаратора крови Amicus;

аппараты;

- центрифугалауға арналған Sorval - 10 аппараты;
- Cryoseal - 1 аппараты;
- Amicus қанның автоматты сепараторы – 2 дана;
- плазманы тазартуға арналған MacoTronic аппараты;
- патогендік редукцияның MIRASOL автоматты жүйесі;
- мононуклеарларды жинақтауға арналған SPECTRA OPTIA аферез жүйесі.

Республикадағы қан орталықтарының зертханалары жүргізетін зертханалық зерттеулер сапасына сыртқы бағалаудың (ССБ) орталықтан дырылған жүйесін құру қан қызметін жаңғырту жағдайында маңызды және тиімді шаралардың бірі болып табылады. «Саламатты Қазақстан» 2011-2015 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын іске асыру шеңберінде төрт бағыт бойынша толық бақылау жүргізуді жүзеге асыратын Республикалық референс-зертханасы құрылды:

- 1) қан донорларына иммуногематологиялық талдау жүргізу;
- 2) қан донорларына гематологиялық талдау жүргізу;
- 3) донорлық қанға адамның иммундық тапшылығы вирусы (бұдан әрі – АИТВ-1,2), В гепатитінің вирусы (бұдан әрі - ВГВ), С гепатитінің вирусы (бұдан әрі - СГВ) маркерлерінің бар-жоғына зертханалық скринг жүргізу;
- 4) донорлар қанына клиникалық-биохимиялық зерттеулер жүргізу.

Зертхана донорлық қанның жылына шамамен 12 000 мұрағаттық үлгісін қайта тексереді.

2012 жылдан бастап референс-зертхана сапаны сыртқы бағалаудың халықаралық бағдарламаларына тұрақты түрде қатысады, олардың қатарында иммуногематологиялық зерттеулер бойынша RIQAS (Randox International Quality Assessment Scheme) және Diamed Quality Control Survey-Basic (2012 жыл), Зерттеулер және иммунобиологиялық қоспаларды бағалау жөніндегі ұлттық орталығы (CRIVIB, Италия, 2014 жыл), Пауль Эрлих атындағы институты және Франкфурт-на-Майне қаласының Қан орталығы (Германия, 2015 жыл); Ұлыбританияның Ұлттық трансфузиологиялық микробиологиялық референс-зертханасында және Цюрих қаласының Қан орталығында (Швейцария, 2013ж.) зертхана аралық салыстыру жүргізу.

2014 жылы Референс-зертхана еліміздегі клиникалық-диагностикалық зертханалары ішінен бірінші болып ИСО 15189 стандартының сәйкестігіне ұлттық аккредиттеуден сәтті өтті.

Трансфузиялық инфекцияларды зертханалық зерттеу бөлімшесі өз қызметін қан қызметінің жаңартылған және бекітілген стандарттарын пай-

- аппарат для инактивации плазмы MacoTronic;
- автоматизированная система патогенной редукции MIRASOL;
- система афереза SPECTRA OPTIA для сбора мононуклеаров

Одной из важных и эффективных мер в условиях модернизации службы крови стало создание централизованной системы внешней оценки качества (ВОК) лабораторных исследований проводимых лабораториями центров крови республики. В рамках реализации Государственной программы «Саламатты Казахстан на 2011-2015 годы» на базе НПЦТ была создана Республиканская референс-лаборатории, которая осуществляет полноценный контроль лабораторной деятельности службы крови по четырем направлениям:

- 1) проведение иммуногематологических исследований;
- 2) проведение гематологических исследований
- 3) проведение лабораторного скрининга донорской крови на наличие маркеров вируса иммунодефицита человека (далее - ВИЧ-1,2), вируса гепатита В (далее - ВГВ), вируса гепатита С (далее - ВГС), сифилиса;
- 4) проведение клинико-биохимических исследований;

В год лабораторией повторно тестируется порядка 12 000 архивных образцов донорской крови.

С 2012 года референс-лаборатория на постоянной основе участвует в международных программах внешней оценки качества, в числе которых RIQAS (Randox International Quality Assessment Scheme) и Diamed Quality Control Survey-Basic по иммуногематологическим исследованиям (2012 г.), Национальный центр по исследованиям и оценке иммунобиологических соединений (CRIVIB, Италия, 2014 г.), Институт им. Пауля Эрлиха и Центр крови в г. Франкфурт-на-Майне (Германия, 2015 г.); межлабораторное сличение в Национальной трансфузионной микробиологической референс-лаборатории Великобритании и Центре крови г. Цюрих (Швейцария, 2013 г.).

В 2014 году Референс-лаборатория первой из клинико-диагностических лабораторий в стране успешно прошла национальную аккредитацию на соответствие стандарту ИСО 15189.

Отделение лабораторных исследований трансфузионных инфекций осуществляет свою деятельность на основе применения обновленных и утвержденных стандартов службы крови.

даланудың негізінде жүзеге асырады. Донорлық қанды (АИТВ, В және С гепатиттері, мерез) инфекцияларының бар-жоғына скринингілеу үшін екі әдіс пайдаланылады: ИФТ/ИХЛТ иммунологиялық талдау және ПТР әдісімен NAT-тестілеу. Бірінші кезеңді жүргізу үшін Abbott Laboratories (Германия) өндірушісінің толық автоматты Architect-i2000 талдаушы пайдаланылады.

Дәрігер-зертханашы Н.Е.Ильсоева Architect-i2000 талдаушында зерттеу жүргізу үстінде

Врач-лаборант Ильсоева Н.Е. проводит исследования на анализаторе Architect-i2000

Донорлық қанға В, С гепатиттері, АИТВ-1,2 вирустарының бар-жоғына сапалы ПТР-әдісімен скрининг жүргізу үшін Cobas S201 (Roche Diagnostics, Швейцария) жүйесі пайдаланылады. Иммуноблотты жүргізу үшін иммундық блотқа арналған ProfiBlot 48 (TECAN, Австрия) автоматты талдаушы пайдаланылады.

Қанды иммуногематологиялық және клиникалық-биологиялық зерттеу бөлімшесі қанды иммуногематологиялық зерттеудің толық спектрін жүргізеді: қан жүйесінің антигендерін кеңінен типтеу, скрининг және антиденелерді сәйкестендіру, аутоcенсибилизация диагностикасы, құю үшін қан компоненттерін жеке іріктеу, сәбилердің гемолиздік ауруын диагностикалау.

Для скрининга донорской крови на наличие инфекций (ВИЧ, гепатиты В и С, сифилис) используется два метода: иммунологический анализ ИФА/ИХЛА и NAT-тестирование методом ПЦР. Для проведения первого этапа используется полностью автоматизированный анализатор Architect-i2000 производства Abbott Laboratories, Германия.

Референс-зертханасының бастығы Т.Н. Савчук – қан үлгілерін Cobas S201 жабдығында ПТР-талдау жүргізу үшін дайындауда

Начальник Референс-лаборатории Савчук Т.Н. - подготовка к проведению ПЦР-анализа образцов крови на аппарате Cobas S201

Для проведения скрининга донорской крови на наличие вирусов гепатитов В, С и ВИЧ-1,2 методом качественного ПЦР-анализа используется система Cobas S201 (Roche Diagnostics, Швейцария). Для проведения иммуноблота применяется автоматический анализатор для иммунного блота ProfiBlot 48 (TECAN, Австрия).

Отделение иммуногематологических и клинико-биохимических исследований крови проводит весь спектр иммуногематологических исследований крови: широкое типирование антигенов систем крови, скрининг и идентификацию антител, диагностику аутоcенсибилизации, индивидуальный подбор компонентов крови для переливаний, диагностику гемолитической болезни новорожденных.

Зертханашы Е.А. Денисевич «IN-1000» автоматты талдаушында қан тобы мен резус тиістілікті анықтау жөніндегі зерттеулерді жүргізу үстінде

Лаборант Денисевич Е.А. проводит исследования по определению группы крови и резус-фактора на автоматическом анализаторе «IN-1000»

Иммуногематологиялық зерттеулер автоматты және жартылай автоматты талдауыштарда жүргізіледі – «IN-1000» (Bio-Rad, Франция/АҚШ) иммуногематологиялық талдаушы; «AUTO/VUE Innova» (Ortho-Clinical Diagnostics a Johnson & Johnson company, АҚШ) иммуногематологиялық талдаушы; гелдік ID-карталарды центрифугалауға арналған құрылғы; нәтижелерді оқуға және сақтауға арналған «SaxoID-reader» (Bio-Rad, Франция/АҚШ) құрылғысы.

ТҒӨО Астана қаласының медициналық ұйымдарын қан және оның компоненттерімен тұрақты қамтамасыз етуді жүзеге асырады.

Қан компоненттерін іріктеу және карантиндеу бөлімшесінің мейіргері С.В. Попова дайын өнімді шығару үстінде

Медсестра Отделения выбраковки и карантинизации Попова С.В. извлекает готовую продукцию

Заманауи тоңазытқыш жабдықтармен жабдықталған Қан компоненттерін іріктеу және карантиндеу бөлімшесі қан өнімдерінің қауіпсіздігін арттыру мақсатында үздіксіз карантиндеу процесін қамтамасыз етеді. Қан компоненттерін іріктеу ақпараттық бағдарлама арқылы автоматты түрде жүзеге асырылады.

Өнімді сақтау және беру бөлімшесі дайын өнімді медициналық ұйымдарға тәулік бойы жоспарлы және шұғыл тәртіпте беруді іске асырады, медициналық ұйымдардың өтінімдері негізінде тиісті құрылымдық бөлімшелер үшін қан компоненттері мен препараттарына, диагностикалық стандарттарға арналған тапсырыс қалыптастыруды жүргізеді. Орталық донорларды демалыссыз аптасына жеті күн бойы қабылдайды.

ҚИГЗ зертханашысының меңгерушісі Р.Б.Мейрбекова иммуногематологиялық зерттеулерді жүргізуде

Зав. лабораторией ИГИК Мейрбекова Р.Б. проводит иммуногематологические исследования

Иммуногематологические исследования проводятся на автоматизированных и полуавтоматизированных анализаторах – иммуногематологический анализатор «IN-1000» (Bio-Rad, Франция/США); иммуногематологический анализатор «AUTO/VUE Innova» (Ortho-Clinical Diagnostics a Johnson & Johnson company, США); прибор для центрифугирования гелевых ID-карт, считывания и хранения результатов «SaxoID-reader» (Bio-Rad, Франция/США).

НПЦТ обеспечивается постоянное снабжение кровью и ее компонентами медицинских организаций города Астаны.

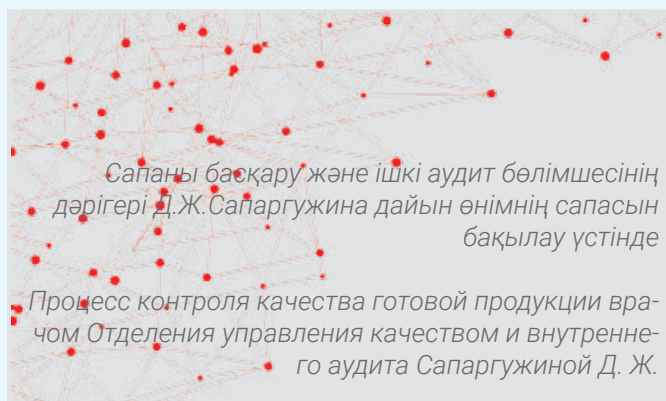

Отделение выбраковки и карантинизации НПЦТ, оснащенное современным холодильным оборудованием обеспечивает бесперебойный процесс карантинизации продуктов крови с целью повышения их безопасности. Выбраковка компонентов крови осуществляется автоматически, с помощью информационной программы.

Отделение хранения и выдачи продукции осуществляет круглосуточно в плановом и экстренном режиме выдачу готовой продукции в медицинские организации, проводит ежедневное формирование заказа в соответствующие подразделения на компоненты и препараты крови, диагностические стандарты на основе заявок медицинских организаций. Центр принимает доноров семь дней в неделю без выходных.

ТҒӨО сапаны басқару және ішкі аудит бөлімі қан қызметінің жағымды имиджін және шығарылатын өнімнің сапа кепілдігін қамтамасыз ету жөніндегі маңызды міндеттерді шешеді. Бөлім қызметі қан компоненттері мен препараттарының сапасын бекітілген стандарттарға сәйкес қамтамасыз етуге бағытталған. Бөлім ТҒӨО ішіндегі өндірістік циклге және республикадағы өңірлік қан орталықтарының ұқсас бөлімдерінің жұмысына жүйелі бақылауды жүргізеді.

Сапаны басқару және ішкі аудит бөлімшесінің дәрігері Д.Ж.Сапаргужина дайын өнімнің сапасын бақылау үстінде

Процесс контроля качества готовой продукции врачом Отделения управления качеством и внутреннего аудита Сапаргужиной Д. Ж.

Қан компоненттерінің сапасын зертханалық бақылау үдерісі толық автоматталған. Плазма мен криопреципиттағы үю факторларының деңгейін, филтрлеуден кейін қан компоненттеріндегі қалдық лейкоциттерді, дін жасушалары концентратындағы СД34+ құрамын ағынды цитометрия әдістерін пайдалана отырып, автоматты анықтау технологиялары енгізілді.

2011 жылы қомақты ағзалар мен гемопоэздік дін жасушаларын транспланттау кезінде «донор-реципиент» жұбының үйлесімділігін зертханалық шешу үшін ТҒӨО базасында Қазақстан үшін бірегей болып табылатын тіндерді иммунологиялық типтеу зертханасы (HLA-зертханасы) құрылды. 2011 жылдан бастап зертхана негізгі 2 бағыт бойынша жұмыс істейді:

1) ағзаларды транспланттауды және ағза транспланттауды қажет ететін пациенттердің күту парағын сүйемелдеу;

2) сүйек кемігі трансплантатуды сүйемелдеу және сүйек кемігі донорларының тіркелімін жасау.

Бөлім меңгерушісі В.В. Пархоменко мен аға мейіргер А.С. Каппарова тромбоконцентраттарға макробағалау жүргізу үстінде

Зав. отделом Пархоменко В.В. и старшая медсестра Каппарова А.С. проводят макрооценку тромбоконцентратов

Одна из важнейших задач эффективной деятельности службы крови по обеспечению положительного имиджа службы и гарантии качества, выпускаемой продукции, исполняется Отделом управления качеством и внутреннего аудита НПЦТ. Деятельность отдела направлена на обеспечение качества компонентов и препаратов крови в соответствии с утвержденными стандартами. Отделом проводится системный контроль производственного цикла внутри НПЦТ и работы аналогичных отделов региональных центров крови республики.

Лабораторный контроль качества компонентов крови полностью автоматизирован. Внедрены технологии автоматизированного определения уровня факторов свертывания в плазме и криопреципитате, содержания остаточных лейкоцитов в компонентах крови после фильтрации, СД34+ в концентратах стволовых клеток с использованием методов проточной цитометрии.

В 2011 году для лабораторного решения совместимости пар «донор-реципиент» при трансплантации солидных органов и гемопоэтических стволовых клеток на базе НПЦТ создана первая и уникальная для Казахстана лаборатория иммунологического типирования тканей (HLA-лаборатория). С 2011 года лаборатория работает по 2 основным направлениям:

1) сопровождение трансплантации органов и листа ожидания пациентов, нуждающихся в пересадке органа

2) сопровождение трансплантации костного мозга и создание регистра доноров костного мозга

HLA-зертханасы. Зертханашы ПТР-талдауының нәтижелерін оқуда

HLA-лаборатория. Считывание результатов ПЦР-анализа лаборантом

Осы жылдары зертхана мамандары типтеу мен антилейкоциттік антигендерге деген сенсификацияны анықтаудың барлық қолданыстағы әдістерін меңгерді.

Зертхананың тиісті антигендері бар донорларды іріктеу жөніндегі нақты зерттеулері арқылы ағзалар, тіндер мен дін жасушаларын ауыстыру бойынша 300-ден артық операция жасау мүмкін болды. Осы зертхана қызметі істеп келе жатқаннан бері шамамен 18 мың зерттеу жүргізді, ал Гемопоэздік дін жасушалары донорларының тіркеліміне кіргендердің саны 4,5 адамнан артық болды.

HLA-зертханасының мамандары үздік аппараттармен жұмыс істейді, атап айтқанда C-1000 (Thermal Cycler) амплификаторлары, (HITACHI Applied Biosystems, Жапония) 24-каналды генетикалық талдауышы (секвенатор), 3730XL (Hitachi Higt Technologies Corporation, Жапония) генетикалық талдауышы, серологиялық зерттеулерде бөлінген лимфоциттердің сапасын бағалауға арналған DM1000 (Leica Microsystems, Германия) зертханалық флюоресценттік микроскопы, DMIL LED (Leica Microsystems, Германия) инвертирленген микроскопы, (Bio Tek instruments, Inc, АҚШ) автоматты иммуноферменттік микропланшеттік риддер, PST-60 HL-4 (Biosan, Латвия) термостатталған шейкер, KingFisher (АҚШ) ДНК бөлуге арналған автоматты станциясы, GelDok XR+ (Bio RAD, АҚШ) гель-құжаттау жүйесі және тағы басқалар.

HLA-зертханасы. Жоғары мүмкіндікте ПТР-талдау жүргізуге арналған сынаманы дайындау кезеңі

HLA-лаборатория. Этап пробоподготовки для проведения ПЦР-анализа на высоком разрешении

За годы работы специалистами лаборатории освоены практически все существующие методы типирования и определения сенсификации к антилейкоцитарным антигенам.

Благодаря высокоточным исследованиям лаборатории по подбору доноров с соответствующими антигенами стало возможным проведение более 300 операций по пересадке органов, тканей и стволовых клеток. Всего за период существования данной лаборатории проведено порядка 18 тысяч исследований, а количество вступивших в Регистр доноров гемопоэтических стволовых клеток уже составляет более 4,5 тысяч человек.

HLA-зертханасы. Зертханашы электрофорезді жүргізу үстінде

HLA-лаборатория. Проведение лаборантом электрофореза

Специалисты HLA-лаборатории работают на лучших аппаратах, таких как амплификаторы C-1000 (Thermal Cycler), генетический анализатор (секвенатор) 24-канальный (HITACHI Applied Biosystems, Япония), генетический анализатор 3730XL (Hitachi Higt Technologies Corporation, Япония), лабораторный флюоресцентный микроскоп DM1000 (Leica Microsystems, Германия) для оценки качества выделенных лимфоцитов серологических исследований, микроскоп инвертированный DMIL LED (Leica Microsystems, Германия), автоматический иммуноферментный микропланшетный риддер (Bio Tek instruments, Inc, США), шейкер термостатированный PST-60 HL-4 (Biosan, Латвия), автоматическая станция для выделения ДНК KingFisher (США), система гель-документирования GelDok XR+ (Bio RAD, США) и т.д.

Кіндік және перифериялық қанның дін жасушаларын криоконсервілеу және сақтау жөніндегі жұмысы ТҒӨО инновациялық және перспективалы бағыттарының бірі болып табылады. Осы функцияны криобиология бөлімі жүзеге асырады. Бөлім жаңа жабдықтармен және білікті қызметкерлермен жасақталған.

Осы бөлімнің жұмысы негізінде Қазақстанда гемопоэздік дін жасушаларын транспланттау жөніндегі жоғары технологиялық операцияларды жасау мүмкін болды. Осылайша 2014-2015 жылдар аралығында Қазақстанның транспланттау клиникалары дін жасушаларын ауыстыру жөніндегі шамамен 117 операцияны жүргізді.

Зертханашы ГДЖ үлгілерін сақтау үшін салу үстінде
Лаборант закладывает на хранение образцы ГСК

Одним из инновационных и перспективных направлений деятельности НПЦТ является работа по криоконсервации и хранению стволовых клеток пуповинной и периферической крови, осуществляемая отделом криобиологии. Отдел оснащен новейшим оборудованием и квалифицированным штатом сотрудников.

Благодаря работе отдела в Казахстане стало возможным осуществление высокотехнологичных операций по пересадке гемопоэтических стволовых клеток. Так за период 2014-2015 гг. трансплантологическими клиниками Казахстана было проведено порядка 117 операций по пересадке стволовых клеток.

ГДЖ криоконсервілеу мен сақтауға арналған «Bioarchive» роботталған кешені

Роботизированный комплекс «Bioarchive» для криоконсервирования и хранения ГСК

ТҒӨО қан қызметінің кадр және кәсіби әлеуетін дамыту жөніндегі басты міндеттердің бірін жүзеге асыра отырып, өндірістік және клиникалық трансфузиология мамандарын даярлауды және қайта даярлауды қамтамасыз етеді.

Министрліктің келісімі бойынша ТҒӨО базасында трансфузиология курсы ұйымдастырылды. Трансфузиология курсының оқытушылар құрамын Орталығымыздың қызметкерлері құрайды – шетелдің – АҚШ, Германия, Франция, Португалия, Нидерланды, Австрия, Швейцария, Израиль, Чехия, Польша, Сингапурда, сондай-ақ ТМД елдеріндегі қан орталықтарының базасында оқыған өндірістік бөлімдердің меңгерушілері. 7 жылдың ішінде Орталықтың 70-тен астам қызметкері өз біліктілігін шетелде арттырды, және 275 – Қазақстанда оқыды. Осы мамандар Орталық базасында ұйымдастырылған трансфузиология курсының негізін құрап, өңірлердегі мамандармен алған білім және тәжірибесімен бөліседі.

2011 жылдан бастап Орталық базасында шамамен 700 трансфузиолог маманы және қан қызметінің мейіргері оқыды.

Реализуя одну из главных задач по развитию кадрового и профессионального потенциала службы крови, НПЦТ обеспечивает подготовку и переподготовку специалистов производственной и клинической трансфузиологии.

По согласованию с Министерством на базе НПЦТ создан курс трансфузиологии. Преподавательский состав курса трансфузиологии представлен сотрудниками нашего Центра – заведующими производственных отделов, которые сами прошли обучение на базе ведущих центров крови зарубежья – в США, Германии, Франции, Португалии, Нидерландах, Австрии, Швейцарии, Израиле, Чехии, Польше, Сингапуре, а также в странах СНГ. В течение 7 лет более 70 сотрудников Центра повысили свою квалификацию за границей и 275 – прошли обучение в Казахстане. Именно эти специалисты составили основу курса трансфузиологии, созданного на базе нашего Центра, обеспечивая тем самым, трансферт полученных ими знаний и опыта в регионы.

За период с 2011 года на базе Центра обучено порядка 700 специалистов-трансфузиологов и медицинских сестер службы крови республики.

ТҒӨО кадр және кәсіби құрамын дамыту жөніндегі қызметі арқылы Қазақстанда жуық арада өзіндік трансфузиологтар мектебін қалыптастыруға мүмкіндік беретін қан қызметінің ғылыми-зерттеу әлеуеті қалыптасуда. Қазіргі таңда Мәскеу қаласының Ұлттық медициналық-хирургиялық орталығының аспирантурасында оқитын және орталығымыздағы материалдардың негізінде диссертациялық зерттеулер жүргізетін 8 мамандардың бірі (Скорикова С.В.) – 2014 жылы ғылыми атақты алу үшін диссертация қорғады. 2016 жылғы бірінші жартыжылдықта тағы да 3 қорғау жоспарлануда.

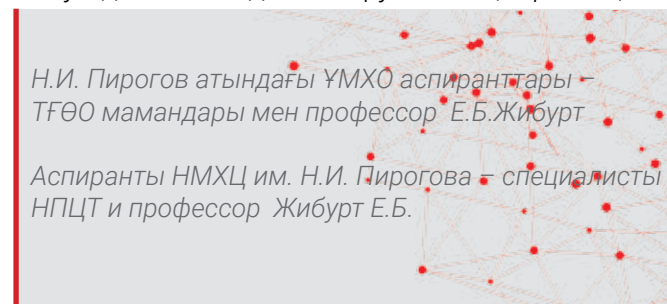
ТҒӨО қанның өтүсіз ерікті донорлығын дамыту жөніндегі белсенді жұмыстарды жүргізу үстінде. Донорларды акциялар өткізу арқылы жұмылдыру жөніндегі аталған және ағымдағы жұмыс, ҰЕҰ-мен ынтымақтастықта мемлекеттің әлеуметтік жобаларына және ДСҰ, CDC ынтымақтастықта халықаралық жобаларға қатысуы.

Көшпелі бригаданың бастығы Е.В. Орловская
Начальник выездной бригады Орловская Е.В.

Астана қаласы бойынша көшпелі донорлық акцияларды өткізу үшін 143 ұйым қамтылған, олардың ішінде ең белсенділері: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті, Медициналық колледж, Политехникалық колледж және № 1 қалалық аурухана-сы. Донорлық акциялар: «Біздің қанымыз бір», «Әрбір қан доноры - қаһарман», «Донор қаны – өмір өзені», «Мейірімділік жасасын!» деген ұрандармен өтеді және тиісті промотатериал-

Благодаря деятельности НПЦТ по развитию кадрового и профессионального состава формируется научно-исследовательский потенциал службы крови, который в ближайшей перспективе позволит создать в Казахстане собственную школу трансфузиологов. В настоящее время из 8 специалистов НПЦТ, обучающихся в аспирантуре Национального медико-хирургического центра в Москве и выполняющих диссертационные исследования на материале нашего центра, один (Скорикова С.В.) - в 2014 году успешно прошел защиту диссертации на соискание ученой степени в Москве. В первом полугодии 2016 года планируются еще три защиты.

Н.И. Пирогов атындағы ҰМХО аспиранттары –
ТҒӨО мамандары мен профессор Е.Б.Жибурт

Аспиранты НМХЦ им. Н.И. Пирогова – специалисты
НПЦТ и профессор Жибурт Е.Б.

НПЦТ проводит активную работу по развитию добровольного безвозмездного донорства крови. Это и текущая работа по привлечению доноров посредством проведения донорских акций, участие в социальных проектах государства в совместном сотрудничестве с НПО и в международных проектах в партнерстве с ВОЗ, CDC.

ТҒӨО көшпелі тобы
Выездная бригада НПЦТ

По городу Астане в проведении выездных донорских акций охвачены порядка 143 организаций, наиболее активными из них, где в течение года проводятся несколько акций, являются Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Казахский Агро-технический университет им. С.Сейфуллина, Медицинский колледж, Политехнический колледж и Городская больница №1. Проведение донорских акций проходит под определенными лозунгами-«Мы с тобой одной крови», «Каждый донор крови - герой», «Сдай кровь – спа-

дарды (брошюралар, буклеттер, футболкалар, бейсболкалар, флаерлер және т.б.) таратумен сүйемелденеді.

Сонымен бірге, жыл сайын 14 маусым күні республика бойынша «Дүниежүзілік донор күніне» арналған акциялар өтуде. Мұндай акциялар музыкалық концертпен және донорларға естелік сый берумен сүйемелденеді. Бұдан басқа, ағымдағы жылдың шілдесінде Астана қаласында қала күніне орай қалалық әкімшіліктің қолдауымен қан донорлығы бойынша ауқымды акциялар өтті: қалалық саябақта, МСАК ұйымдарында, ірі ойын-сауық орталықтарында.

«Нұр Отан» ХДП көшпелі донорлық акциясы
Выездная донорская акция в НДП «Нұр Отан»

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігінің әлеуметтік жобаларына «Өмір тамшысы» қоғамдық бірлестігімен бірге қатысуы еліміздің 17 өңірінде донорлық мектебін ашуымен өтті. Мектептер халықтың донорлық проблемалары туралы хабардар болуын арттыру және өтеусіз ерікті донорларды тарта отырып, бір қауым ел арасында насихаттау жұмыстарын жүргізді.

си жизни!», «Донорская кровь – река жизни», «Добро должно жить!»,- и сопровождается раздачей соответствующих промоматериалов (брошюры, буклеты, футболки, бейсболки, флаера и т.д.).

Вместе с тем, ежегодно 14 июня по всей республике проводятся акции, посвященные празднованию «Всемирного дня донора». Такие акции проходят с проведением музыкального концерта и вручением донорам памятных подарков. Кроме того, в г. Астане в июле текущего года в честь празднования дня города при поддержке городского акимата также были проведены масштабные акции по донорству крови: в городском парке, учреждениях ПМСП, в крупных торговых – развлекательных комплексах.

Участие в социальных проектах Министерства здравоохранения и социального развития Республики Казахстан при сотрудничестве с Общественным объединением «Капля жизни» прошло с открытием в 17 регионах страны школы донорства крови. Школами была проведена агитационная работа среди широких слоев населения с привлечением СМИ в целях повышения информированности населения о проблемах донорства и привлечения безвозмездных добровольных доноров.

ДСҰ мен халықаралық елшілер қатысқан «Дүниежүзілік донор күні» акциясы

Акция «Всемирный день донора крови» с участием ВОЗ и международных послов

ДСҰ ынтымақтастықта Қазақстан халқының қан донорлығына деген көзқарасын білуге бағытталған «Қазақстанда қанның ерікті, өтеусіз және қайталама донорын жұмылдыруға қатысты біліктер, көзқарастар, мінез-құлқы мен практикалары» атты әлеметтік жобасы аяқталды. Зерттеу нәтижелерінің негізінде ДСҰ және ТҒӨО бірге еліміздегі донорлықты дамытуға бағытталған ведомствоаралық өзара іс-қимылдың не-

«Әсемдік мейірімділікке бөлейді» донорлық акциясы

Донорская акция «Красота с милосердием»

В сотрудничестве с ВОЗ был завершен социальный проект «Знания, отношения, поведение и практики, касающиеся мобилизации добровольного, безвозмездного и повторного донорства крови в Казахстане», направленное на изучение отношения населения Казахстана к вопросам донорства крови. На основе результатов исследования совместно с ВОЗ и НПЦТ разработан проект Национальной стратегии по развитию

гізгі тетіктерінен тұратын Республикада өтеусіз донорлықты дамыту жөніндегі ұлттық стратегиясының жобасы әзірленді.

Қан орталығының 50 жылдық тарихы - дәрігерлер М.А.Чемурзиеваның, В.В.Пархоменконың, Ш.Ж.Мусабекованың, С.И.Суминованың, Л.А.Гончарованың, Е.Ф.Будзяновскаяның, Н.А.Тарасованың, Я.Е.Белованың, Т.Н.Савчуктың, мейіргерлер мен зертханашылар Л.Н.Бирюкованың, Н.В.Гречишкинаның, В.И.Митягинаның, Л.С.Зубаньнің, Л.Н.Слепцованың, К.К.Жемангутованың, С.М.Есенбаеваның, Л.В.Демченконың, Е.И. Береговая, М.К.Тшембаеваның, Е.А.Денисевичтің, инженерлер А.П.Харламенконың, Г.И.Кривичтың, ұйымдастырушылық және шаруашылық жұмыстарының әкімшілері Т.К.Агибаеваның, В.С. Сенчилоның, Г.А.Исмаилованың, З.У.Сайдилованың, жүргізушілер Н.Г. Денисевичтің, В.В.Матреевтің, А.Н.Красногоровтың және көптеген басқа да қызметкерлердің кәсіби және ерең еңбегінің көрінісі.

Қан қызметін дамытудың тұрақты жемісіне қолжеткізудің негізінде алдындағы буынның ауқымды тәжірибесі мен қазіргі ұжымның ТҒӨО алдындағы позицияларын қамтамасыз ететін қажымас еңбегі жатыр. Білікті басқарушылық шешімдердің және ТҒӨО басшылығының кәсіби тәсілдері негізінде қан құю жөніндегі халықаралық қауымдастығының алдында Қазақстандағы қан қызметі мен Орталығымыздың абыройын көтермелеу мүмкін болды.

безвозмездного донорства крови в республике, содержащий основные механизмы межведомственного взаимодействия, направленные на развитие донорства в стране.

50-летняя история Центра крови - это страницы профессионального, самоотверженного труда врачей Чемуразиевой М.А., Пархоменко В.В., Мусабековой Ш.Ж., Суминовой С.И., Гончаровой Л.А., Будзяновской Е.Ф., Тарасовой Н.А., Беловой Я.Е., Савчук Т.Н., медицинских сестер и лаборантов Бирюковой Л.Н., Гречишкиной Н.В., Митягиной В.И., Зубань Л.С., Слепцовой Л.Н., Жемангутовой К.К., Есенбаевой С.М., Демченко Л.В., Береговой Е.И., Тшембаевой М.К., Денисевич Е.А., инженеров Харламенко А.П., Кривич Г.И., администраторов организационной и хозяйственной работы Агибаевой Т.К., Сенчило В.С., Исмаиловой Г.А., Сайдиловой З.У., водителей Денисевич Н.Г., Матреева В.В., Красногорова А.Н. и многих других работников.

В основе достижений устойчивого успеха развития службы крови бесценный опыт прошлого поколения и неустанный труд нынешнего коллектива Центра, обеспечившие передовые позиции НПЦТ. Благодаря продуманным управленческим решениям и профессиональному подходу руководства НПЦТ стало возможным повышение престижа службы крови Казахстана и нашего Центра в отдельности, в глазах международного сообщества по переливанию крови.

ТҒӨӨ ұжымы
Коллектив НПЦТ

26

Общедоступно
 1. Издательство: Областной станции при-
 вавших краев. От 11 декабря 1965.
 2. Издательство:
 ф.1.
 Назначение: Областной станции
 призывающих краев. 5. Встретились Встретились
 с 1 декабря 1965, переводом с краевой сс.
 с Одной по сс. Основание:
 Приложение: Областной станции за № 287-4
 от 25/01/65.
 ф.2.
 тов. Саркиса Иван Ивановича. Назна-
 чить зам. зам. краев. по сс. сс. в
 Областной станции призывающих краев с 1 декабря
 1965, с Одной по сс. переводом с
 краевой сс. Основание:
 Приложение: Областной станции
 за № 160-12 от 1 ноября 1965.
 ф.3
 Назначение: на должность переводчиком
 Областной станции призывающих краев с 25 по-
 сле 1965, с переводом на Областной станции
 призывающих краев. 5. Встретились
 Приложение: Приложение, с Одной по
 сс. Основание: Приложение
 Областной станции за № 160-12 от 1 ноября 1965.
 ф.4.
 Секретарь: начальник Записки Назначи-
 ла Встретились краевой комиссии Обл.
 Записки на должность секретаря
 начальника Областной станции призывающих краев.

f. 1.
 Инженеру Яковлеву Нину Николаевну за-
 дание на изготовление лабораторных отдельных
 заготовок пробы по рецепту, разрешить ей
 сотрудничество с О. С. Степи. Единицы лаборатор-
 тия с 15 декабря 1961. с Директор по
 тарификации, Оплату производить за франши-
 зой. Обрабатывать закон.

f. 2.
 Инженеру Андрееву Анну Григорьевну
 задание с декабря 1961. на изготовление
 отдельных заготовок отдельных заготовок
 пробы, разрешить ей сотрудничество с О. С.
 Степи. Инженеру автолиза. Оплату произ-
 дить по тарификации за франшизой обра-
 танные закон.

f. 3.
 Инженеру Макареву Анну Григорьевну
 задание на изготовление отдельных заготовок
 с 15/12/61. по рецепту, разрешить ей
 сотрудничество с О. С. Степи. Инженеру автолиза.
 Оплату производить по тарификации за
 франшизой обрабатываемые закон.

f. 4.
 Трубачеву Е. задание на изготовление
 отдельных с 15 декабря 1961. с Директор по
 оплате.

f. 5.
 Степи Н. В. задание на изготовление сам-
 тарификации с 15 декабря 1961. с Директор по
 оплате.

20.02.1962
 f. 14- (печать)

Крови с 1 декабря 1965. С Олифом по
старе
Зав. Вроз. Хоппе - (полная)

Фигура № 2
по Областной Станции переливания крови
от 15 декабря 1965. 2. Членство
ф. 1
Зав. Вроз. по поз. части Г. Саукина
Иван Александрович Осободов от
Земляков доминирует. Состояние здоровья
зависит с 15 декабря 1965.

ф. 2
Исходный анализ. Биохимический анализ
показывает следующие: глюкоза - 706 "в"
до декабря 1965. С Олифом по переливанию.

ф. 3.
Исходный анализ. Рентгенологический анализ
по рентгенограммам грудной с 15 декабря 1965.
Переносим из Областной Станции
приказ Областного
от 31.12.65 от 31.12.65.

ф. 4.
Исходный анализ. Рентгенологический анализ
по рентгенограммам грудной с 15 декабря
1965. С Олифом по ст. 1965.
Зав. Вроз. Хоппе - (полная)

Фигура № 3
от 15 декабря 1965. 2. Членство
по Членству в Обществе. Общественный анализ
показывает.

Приказ № 6
от 1-го января 1966. 2 членами
по Вятко-Волжской Областной станции
редактирования краев.

ф.1.
Инженеру Сутыкову Инженеру члену
назначить с 1-го января 1966. старшего
специалиста на работу, разрешить совме-
стительство с Областной государственной
оплату производить по территории за работ-
ными обработками работ.

ф.2.
Инженеру Сутыкову Инженеру члену
назначить с 1-го января 1966. инженером
ф.2. на 1-го января. Оплату производить
по территории, за работными обработками
работ.

ф.3.
Назначить на должность специалиста Отде-
ла по работе с краевыми Т. Инженеру ф.3.
Инженеру члену с 1-го января 1966. специалистом по террито-
рии.

ф.4.
Назначить на должность специалиста
специалиста краев с 1-го января 1966. специа-
листа по работе с краевыми с оплатой по террито-
рии.

ф.5.
Назначить на должность специалиста
на работу по работе с краевыми с 1-го января
1966. специалистом по территории.

2-го января 1966. (подпись)

